

Taxa och avgifter för individ- och familjeomsorg samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning i Täby kommun

Beslutat av: kommunfullmäktige

[Beslutat datum]

Diariennr. SON 2024/213-04 // KS 2024/211-04

Innehåll

1. Inledning	4
2. Sammanställning av avgifter för individ- och familjeomsorg och omsorgen om personer med funktionsnedsättnings ansvarsområde	4
3. Omsorgsavgift	6
3.1. Hemtjänst	6
3.2. Särskilt boende	7
3.3. Korttidsboende	7
3.4. Dagverksamhet	8
3.5. Insatser undantagna från omsorgsavgift	8
3.6. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift	8
4. Avgift för välfärdsteknik	9
4.1. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift	9
4.2. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning	9
5. Boendeavgift	10
5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift	10
6. Beräkning av avgift för omsorg och service avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL	10
6.1. Minimibelopp	11
6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende	11
7. Måltidsavgift	11
7.1. Undantag från måltidsavgift	13
7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift	13
8. Dödsbo	13
9. Avgifter vid placering hem för vård eller boende (HVB-hem) samt viss annan heldygnsvård	13
9.1. Boendeavgift i HVB-hem som ej avser vård och behandling samt barnboende enligt LSS	14
10. Egenavgift vid familjerådgivning	14

11. Föräldrars ersättning när barn är placerat i boende utanför det egna hemmet	15
11.1. Högkostnadsskydd	15
12. Avgift vid köpa av insats i extern regi	15
13. Beslut och överklagande	15
14. Avgifter för 2025	16

1. Inledning

En kommun får med stöd av 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) KL ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnad.

I offentligrättslig mening är en avgift en ekonomisk ersättning (betalning) som en kommun tar ut för tjänster eller nyttigheter av allmännyttig karaktär som huvudsakligen tillhandahålls kommunens egna medlemmar som kollektiv. En avgift utgår ofta från en på förhand bestämd taxa. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Det är kommunfullmäktige som enligt 5 kap 1 § p. 2 KL fattar beslut om viktiga ekonomiska frågor av principiell beskaffenhet. Taxor för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda är ett sådant principiellt dokument som fastställs av kommunfullmäktige. Avgifterna som baseras på taxan fastställs årligen av kommunfullmäktige.

För tjänster som kommunen är skyldig att tillhandahålla, till exempel socialtjänst, får kommunen endast ta ut avgifter om det finns särskilt föreskrivet. Inom socialnämndens ansvarsområde regleras kommunens avgiftsuttag bland annat i 8 kap 1-9 §§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

2. Sammanställning av avgifter för individ- och familjeomsorg och omsorgen om personer med funktionsnedsättnings ansvarsområde

Socialtjänstlagens 8 kap. reglerar vilken avgift kommunen får ta ut inom området. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av de avgifter som enligt kommunfullmäktigas taxa kan tas ut inom socialnämndens ansvarsområde i Täby kommun.

Begreppet omsorgsavgift hänvisar till den maxtaxa som tas ut enligt 8 kap 5 § p.1 SoL. Vid hemtjänstinsatser och välfärdsteknik i ordinärt boende är omsorgsavgiften uppdelad, vilket framkommer i kap. 3.

Avgiftstyp	Lagrum, avgiftsuttag	Debiteras för insatser	Kan inkomst-prövas
Omsorgsavgift	8 kap 5 § p. 1 SoL	Hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende, korttidsboende	Ja
Boendeavgift	8 kap 5 § p. 2 SoL	Särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen. Personer 18 år och äldre, kvarboende i barnboende LSS som uppbär aktivitetsersättning HVB som avser andra stöd och hjälpinsatser än vård och behandling eller viss annan heldygnsvård (korttidsboende), socialpsykiatri	Ja
Avgift för välfärdsteknik	8 kap 5 § p. 1 SoL	Välfärdsteknik, tex trygghetslarm	Ja
Avgift för uppehälle	8 kap 1 § SoL, 6 kap 1 § socialtjänstförordningen	Vård eller behandling på grund av missbruk i HVB eller familjehem. 18 år och äldre	Ja
Måltidsavgift	8 kap 2 § SoL	Särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen. Personer 18 år och äldre, kvarboende i barnboende LSS som uppbär aktivitetsersättning	Nej

		HVB som avser andra stöd och hjälpinsatser än vård och behandling eller viss annan heldygnsvård (korttidsboende), socialpsykiatri	
Förälders ersättningsskyldighet när barn är placerade i boende utanför det egna hemmet	8 kap 1 § st 2 SoL 6 kap 2-1 §§ socialtjänstförordningen	När barn är placerade i boende utanför det egna hemmet	Ja
Familjerådgivning	8 kap 2 § p. 1 SoL		Nej
Borttappad/ej återlämnad välfärdsteknik	8 kap 2 § SoL		Nej

Tabell 1 Sammanställning av avgifter

3. Omsorgsavgift

Omsorgsavgift debiteras för omsorg och service. Omsorgsavgiften ryms inom maxtaxan, 8 kap. 5 § p. 1 SoL och baseras på aktuellt prisbasbelopp. I de insatstyper som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret ingår hälso- och sjukvårdsinsatser i omsorgsavgiften.

Omsorgsavgift debiteras för insatserna:

- Hemtjänst
- Särskilt boende
- Korttidsboende
- Dagverksamhet

3.1. Hemtjänst

Omsorgsavgiften för hemtjänst i ordinärt boende är uppdelad i avgift för omvårdnad och avgift för service, se tabell 2. Avgiften per insats läggs samman upp till nivån för det

så kallade högkostnadsskyddet, ”maxtaxan”, se 3.6. För serviceinsatserna utgår avgift per hushåll.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Omvårdnad, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,50.
Omvårdnad, enstaka insats, per tillfälle upp till maxtaxan för omvårdnad hemtjänst.	Schablon baserad på genomsnittskostnad för enstaka insatser.
Service, städning (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.
Service tvätt (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.
Service inköp (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.

Tabell 2 Hemtjänst

3.2. Särskilt boende

I särskilt boende debiteras omsorgsavgift motsvarande maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p. 1 SoL per månad. Utöver detta debiteras måltidsavgift.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Särskilt boende	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL*1

Tabell 3 Särskilt boende

3.3. Korttidsboende

I korttidsboende debiteras omsorgsavgift per dygn motsvarande 1/30 av maxtaxan. Summan avrundas nedåt till närmaste heltal. Utöver detta debiteras måltidsavgift.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Korttidsboende, per dag	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL 1/30

Tabell 4 Korttidsboende

3.4. Dagverksamhet

I dagverksamhet debiteras omsorgsavgift per månad oavsett hur många dagar brukaren deltar i dagverksamheten. Utöver detta fakturerar utföraren brukaren måltidsavgift utifrån egen prislista.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Dagverksamhet, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL*0,5

Tabell 5 Dagverksamhet

3.5. Insatser undantagna från omsorgsavgift

Följande insatser är undantagna från omsorgsavgift:

- Boendestöd enligt SoL med inriktning socialpsykiatri
- Sysselsättning med inriktning socialpsykiatri
- Särskilt boende och bostad med särskild service enligt SoL med inriktning socialpsykiatri
- HVB-hem med inriktning socialpsykiatri
- Omsorgs- och serviceinsatser som ges med stöd av LSS
- Ledsagning enligt SoL för synskadade och blinda
- Avlösning i hemmet enligt SoL
- Kontaktperson enligt SoL

3.6. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift

Den enskildes omsorgsavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 1 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

4. Avgift för välfärdsteknik

Med välfärdsteknik menas bland annat trygghetslarm, GPS-larm och kameratillsyn. Det kan också avse teknik som främjar individens självständighet.

Avgift för biståndsbedömd välfärdsteknik tas ut med ett fast belopp per månad, oavsett antalet insatser/funktioner som har beviljats.

Avgift för biståndsbedömd välfärdsteknik i ordinärt boende debiteras så länge någon form av välfärdsteknik är installerad i hemmet och fram till och med den månad då insatsen avslutas. Avgiften ingår i maxtaxan.

Avgift	Beräkningsgrund
Välfärdsteknik, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1*0,14

Tabell 6 Avgift för välfärdsteknik

4.1. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift

Den enskildes omsorgsavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 1 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

4.2. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning

För teknik som tappas bort/ej återlämnas till kommunen debiteras en engångsavgift enligt 8 kap 2 § punkt 7 SoL. Avgiften får inte överstiga kommunens självkostnad och är kopplad till kommunens avtal om välfärdsteknik. Dessa avgifter ingår inte i maxtaxan.

Avgift	Beräkningsgrund
Borttappad larmknapp	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen
Ej återlämnat trygghetslarm (dosa)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen

Ej återlämnat digitalt lås	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen
Ej återlämnad nyckelgömma (monteras hos brukare som inte kan ha digitalt lås på sin dörr)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen

Tabell 7 Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning

5. Boendeavgift

Boendeavgift debiteras i första hand särskilt boende enligt 5 kap. 5 § SoL och bostad med särskild service enligt 5 kap. 7 § SoL som inte omfattas av 12 kap. jordabalken (hyreslagen). Boendeavgiften debiteras med stöd av 8 kap. 5 § p 2 SoL som en procentandel av prisbasbeloppet.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Boendeavgift, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p 2 SoL

Tabell 8 Boendeavgift

5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift

Den enskildes boendeavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 2 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

6. Beräkning av avgift för omsorg och service avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL

Enligt 8 kap. 6 § SoL får avgifterna enligt 8 kap. 5 § SoL inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp).

Förbehållsbeloppet beräknas på följande sätt:

Från den enskildes nettoinkomst dras boendekostnad samt minimibelopp (se nedan). Den summa som då återstår utgör den enskildes avgiftsutrymme. Inom detta utrymme kan kommunen debitera omsorgs- eller boendeavgift. Avgiften fastställs i varje enskilt fall, saknas avgiftsutrymmet debiteras den enskilde ingen avgift.

6.1. Minimibelopp

Det generella minimibeloppet regleras i 8 kap. 7 § SoL och anges som en procentandel av prisbasbeloppet. Minimibeloppet ska täcka vissa kostnadsposter så som exempelvis livsmedel, kläder, skor, hygienartiklar och hushållsel. Konsumentverkets årliga beräkningar av referensvärden för levnadskostnader ligger till grund för vilka kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. Socialstyrelsen publicerar i samband med varje årsskifte ett meddelandeblad där aktuella beräkningsgrunder presenteras.

Minimibeloppets storlek påverkas av om den enskilde är över 65 år samt sammanboende eller ensamstående. Enligt 8 kap. 8 § SoL kan minimibeloppet såväl höjas som reduceras under vissa omständigheter, detta regleras i socialnämndens tillämpningsanvisningar.

6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende

I särskilt boende tillhandahålls viss utrustning generellt utan kostnad för den enskilde. Minimibeloppet kan då reduceras.

Vissa kostnadsposter som ingår i den reducering som ska göras samt nivån på reducering (uttryckt i procentandelar av nationellt minimibelopp) fastställs årligen i samband med att avgifter fastställs av kommunfullmäktige för kommande år.

7. Måltidsavgift

Måltidsavgift debiteras vid följande insatser

- Korttidsvistelse enligt 9 § p 6 LSS
- Korttidstillsyn enligt 9 § p 7 LSS
- Boende enligt 9 § p 8 LSS när ungdom 18 år eller äldre som uppbär aktivitetsersättning bor kvar i barnboende i avvaktan på annat boende.
- Hem för vård eller boende (HVB-hem) som inte avser behandling samt viss annan heldygnsvård – korttidsboende

- Sociala aktiviteter enligt 3 kap 6 § SoL
- Kan debiteras särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL och enligt 5 kap 7 § SoL
- Kan debiteras korttidsboende enligt 5 kap 5 § SoL

Måltidsavgiften är beräknad på ett genomsnitt av Konsumentverkets beräknade kostnader för livsmedel när samtliga måltider intas i hemmet för åldersgrupperna

- 2-17 år
- 16 – 60 år

Samt ett tillägg i form av en schablon för kostnader för tillagning och transport baserad på beräkningar i tidigare beslut om taxor och avgifter.

Måltidsavgiften beräknas som en andel av prisbasbeloppet och kan fördelas per månad, dygn eller måltid enligt följande:

Måltidsavgift barn och ungdom till och med 15 år		Beräkningsgrund
Per månad		1/12 av 0,88*prisbasbeloppet
Per dygn		1/12 av 0,88*prisbasbeloppet/30
Per måltid	Frukost	1/12 av 0,88*prisbasbeloppet/30*0,20
	Lunch	1/12 av 0,88*prisbasbeloppet/30*0,40
	Mellanmål	1/12 av 0,88*prisbasbeloppet/30*0,10
	Middag	1/12 av 0,88*prisbasbeloppet/30*0,30

Tabell 9 Måltidsavgift barn och ungdom till och med 15 år

Måltidsavgift vuxna 16-64 år		Beräkningsgrund
Per månad		1/12 av 0,97*prisbasbeloppet
Per dygn		1/12 av 0,97*prisbasbeloppet/30
Per måltid	Frukost	1/12 av 0,97*prisbasbeloppet/30*0,20

	Lunch	1/12 av 0,97*prisbasbeloppet/30*0,40
	Mellanmål	1/12 av 0,97*prisbasbeloppet/30*0,10
	Middag	1/12 av 0,97*prisbasbeloppet/30*0,30

Tabell 10 Måltidsavgift för vuxna 16-64 år

7.1. Undantag från måltidsavgift

Undantag från måltidsavgift kan göras i de fall den enskilde vid mer tillfälliga insatser exempelvis korttidsboende, får näringslösning via sond.

I daglig verksamhet, sysselsättning, bostad med särskild service med flera insatser där måltider tillhandahålls tillämpas antingen självhushåll eller direkt betalning till utföraren utifrån dennes prislista.

7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift

Något högkostnadsskydd gäller inte för måltidsavgiften. Den enskilde kan däremot få ett individuellt tillägg på minimibeloppet för fördyrade omkostnader, detta regleras i 8 kap. 8 § SoL och hanteras med stöd av aktuella tillämpningsanvisningar.

8. Dödsbo

Enligt 18 kap 2 § ärvdabalken (1958:937), ÄB, och 5 kap 2 § begravningslagen (1990:1144), BergL, har socialnämnden rätt att ta ut ersättning av boet för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder enligt begravningslagen. En kommun får enligt 2 kap 6 § kommunallagen (2017:275), KL, inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Ersättning tas ut för nedlagd arbetstid per timme med 0,743 procent av gällande prisbasbelopp plus moms om 25 procent.

9. Avgifter vid placering hem för vård eller boende (HVB-hem) samt viss annan heldygnsvård

Med ”hem för vård eller boende (HVB-hem)” avses ett hem inom socialtjänsten som tar emot enskilda för vård eller behandling förenat med ett boende. Med ”hem för viss annan heldygnsvård” avses ett tillfälligt boende för exempelvis personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Om placeringen avser stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär (t.ex. vid missbruk) är insatserna enligt 8 kap. 1 § SoL avgiftsfria för den enskilde. Om den enskilde på grund av missbruk av alkohol, narkotiska eller därmed jämförbara medel får vård och behandling i HVB-hem eller familjehem får kommunen ta ut en avgift för uppehälle. Denna fastställs i 6 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF.

9.1. Boendeavgift i HVB-hem som ej avser vård och behandling samt barnboende enligt LSS

Om placering i HVB-hem avser *andra stöd -och hjälpinsatser än vård och behandling* debiteras den enskilde en boendeavgift med stöd av 8 kap. 5 § p 2 SoL samt måltidsavgift för personer 16 år och äldre enligt kommunens taxa.

Boendeavgift beräknas som en procentandel av prisbasbeloppet och omfattas av bestämmelse om högkostnadsskydd.

När en person som uppbär aktivitetsersättning bor kvar i barnboende enligt 9 § 8 LSS i avvaktan på annat boende, debiteras boendeavgift enligt 8 kap. 5 § p 2 SoL från och med den 1 juli det år personen fyller 19 år. Måltidsavgift debiteras för personer 16 år och äldre enligt kommunens taxa.

10. Egenavgift vid familjerådgivning

För familjerådgivning debiteras avgift enligt 8 kap 2 § punkt 1 SoL. Avgiften får inte överstiga kommunens självkostnader och tas ut enligt kommunens gällande avgifter som fastställs av kommunfullmäktige. Något högkostnadsskydd gäller inte för familjerådgivning.

Insats	Avgift
--------	--------

Familjerådgivning	400 kronor per besök
-------------------	----------------------

Tabell 11 Egenavgift för familjerådgivning

11. Föräldrars ersättning när barn är placerat i boende utanför det egna hemmet

Föräldrar är skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år får vård eller omvårdnad utanför det egna hemmet. Det framgår av 8 kap 1 § andra stycket SoL och av 20 § LSS.

Föräldrars skyldighet att bidra till kommunens kostnader bestäms enligt samma grunder som betalningsskyldigheten vid underhållsstöd. Bestämmelserna finns i 6 kap 2-4 §§ socialtjänstförordningen, 5 § förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade och i 19 kap. socialförsäkringsbalken (SFB).

Ersättningsskyldigheten gäller oberoende av om föräldern är vårdnadshavare eller inte.

11.1. Högkostnadsskydd

Hur mycket en förälder ska betala till kommunen beror både på föräldrarnas årsinkomst och på hur många barn som föräldern har att försörja. Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med får inte överstiga vad som motsvarar beloppet för underhållsstöd enligt 18 kap. 20 § SFB.

12. Avgift vid köpa av insats i extern regi

Vid köp av avgiftsbelagd insats i annan kommun eller i verksamhet som drivs i enskild regi debiteras avgifter enligt de bestämmelser som fastställts i Täby kommuns taxa för avgifter inom individ- och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

13. Beslut och överklagande

Beslut om avgiftsunderlag, förbehållsbelopp, omsorgsavgift och boendeavgift kan med stöd av 16 kap. 3 § SoL överklagas av den enskilde med förvaltningsbesvär.

14. Avgifter för 2025

SON	Frekvens	Belopp 2025 (kr)
Maxtaxa	per månad	2 642
Omsorg		
- abonnemang	per månad	1 321
- enstaka insats	per insats	169
Service		
- städning abonnemang (per hushåll)	per månad	528
- tvätt abonnemang (per hushåll)	per månad	528
- skaffa förnödenheter och handla (per hushåll)	per månad	528
Avgift för välfärdsteknik		
- välfärdsteknik	per månad	370
- borttappad larmknapp	per styck	375
- ej återlämnat trygghetslarm	per styck	1 350
- ej återlämnat digitalt lås	per styck	2 200
Avgift för särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen		
- boendeavgift	per månad	2 714
- boendeavgift för personer 18 år och äldre, kvarboende i barnboende LSS som uppbär aktivitetsersättning	per månad	2 714
Måltidsavgifter		
t.o.m. 15 år	per månad	4 312
	per dygn	144
	per frukost	29
	per lunch	57
	per mellanmål	14
	per middag	43

SON	Frekvens	Belopp 2025 (kr)
fr.o.m. 16 år t.o.m. 64 år	per månad	4 753
	per dygn	158
	per frukost	32
	per lunch	63
	per mellanmål	16
	per middag	48
Placering i HVB-hem samt viss annan heldygnsvård (korttidsboende)		
-upphålle vid vård och behandling i HVB-hem	per dygn	80
-boende och måltider vid placering i HVB-hem (ej vård och behandling) eller hem för viss annan heldygnsvård (korttidsboende)	Boendeavgift per dygn	89
	Måltidsavgift per dygn	158
Föräldrars ersättningsskyldighet när barn är placerade i boende utanför det egna hemmet Kommentar: Avgift tas ut med belopp motsvarande högsta belopp för underhållsstöd enligt socialförsäkringsbalken 18 kap. 20§.		Se kommentar
Familjerådgivning	per besök	400
Dödsbohandläggning exkl. moms	per timme	437

Tabell 12 Avgifter